

هفته‌نامه تحولات انرژی (۹۶)

کد موضوعی: ۳۱۰

شماره مسلسل: ۱۴۵۷۹

معاونت پژوهش‌های زیربنایی و امور تولیدی

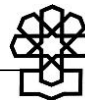
دفتر: مطالعات انرژی، صنعت و معدن

آذرماه ۱۳۹۴

به نام خدا

فهرست مطالب

- افزایش تقاضای جهانی گاز در سناریوی جدید آژانس بین‌المللی انرژی..... ۲
- گزیده خبرهای انرژی منتشر شده در رسانه‌های داخلی..... ۶
- تشریح برنامه‌های افزایش صادرات گاز ایران به عراق..... ۶
- مجاز تأسیس نیروگاه خورشیدی برای آلمان‌ها پس از اجرایی شدن برجام..... ۸
- نارضایتی هم‌پیمانان عربستان از قیمت نفت..... ۸
- استرالیا، بازیگر تازه در عرصه صادرات گاز به پاکستان..... ۱۰

هفته‌نامه تحولات انرژی (۹۶)

جدول قیمت‌های بین‌المللی نفت خام، گاز طبیعی و فرآورده‌های نفتی

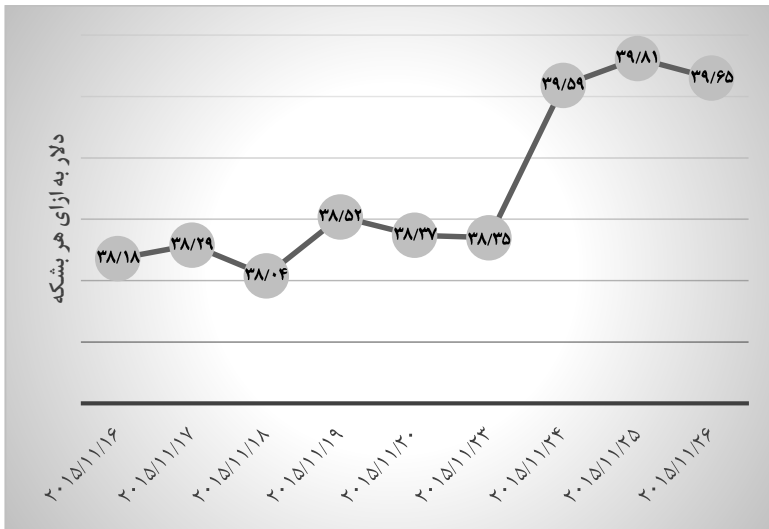
متوسط قیمت در دو هفته پایانی ماه نوامبر ۲۰۱۵

عنوان	قیمت	واحد	بازار
نفت خام وست تگزاس	۴۰/۷۰	(دلار در بشکه)	نایمکس
نفت خام عمان	۳۹/۶۵	(دلار در بشکه)	بورس دویی
نفت خام برنت	۴۴/۸۰	(دلار در بشکه)	بورس لندن
نفت سبک ایران	۴۱/۳۵	(دلار در بشکه)	صادرات
نفت سنگین ایران	۴۰/۱۰	(دلار در بشکه)	صادرات
نفت کوره ۱۸۰	۲۰۳/۴۳	(دلار به ازای تن متریک)	فوب خلیج فارس
نفت گاز	۵۴/۱۶	(دلار در بشکه)	فوب خلیج فارس
نفتا	۴۲۰/۳۷	(دلار به ازای تن متریک)	فوب خلیج فارس
بنزین سوپر	۳۵	(سنت در لیتر)	فوب خلیج فارس
بنزین	۳۲/۷	(سنت در لیتر)	نایمکس
نفت حرارتی	۳۴/۵	(سنت در لیتر)	نایمکس
میعانات گازی پارس جنوبی	۴۲/۶۶	(دلار به ازای هر بشکه)	فوب آسیا
گاز طبیعی	۲۰/۷	(سنت در متر مکعب)	بورس لندن (ICE)
گاز طبیعی	۱۱/۲۳	(دلار به ازای هر میلیون بی تی یو)	هنری هاب

مآخذ: ۱. امور بین‌الملل شرکت ملی نفت ایران،

2. <http://www.eia.gov>

نمودار ۱. میانگین بهای نفت اوپک در دو هفته پایانی ماه نوامبر ۲۰۱۵

مأخذ: سایت اوپک.

افزایش تقاضای جهانی گاز در سناریوی جدید آژانس بین‌المللی انرژی^۱

آژانس بین‌المللی انرژی در آخرین گزارش دورنمای انرژی جهان در سال ۲۰۱۵ که در نیمه نخست ماه نوامبر سال جاری منتشر شده است به بررسی سناریوهای پیشین و تغییرات پیش‌بینی‌های جدید برای سال ۲۰۴۰ پرداخته است. یکی از بخش‌های مورد توجه این سازمان؛ وضعیت تقاضای جهانی گاز در سال‌های آتی است که در هفته‌نامه میس بدان اشاره شده است.

۱. "Middle East to Drive Gas Growth, but is it sustainable?". Retrieved from www.mees.com

۲. "2015 world energy outlook (WEO)"

با وجود افزایش میزان عرضه ال.ان.جی، اما در روند رشد قیمت این منابع انرژی هیچ تغییری برای سال‌های آتی پیش‌بینی نمی‌شود به طوری که رشد تقاضای جهانی گاز به ویژه در کشورهای آسیایی و سایر نواحی خاورمیانه همچنان رو به افزایش است و ال.ان.جی هنوز نتوانسته این مشکل را حل کند؛ علت آن را می‌توان در ساختار قیمتگذاری متفاوت آن در میان کشورهای متعدد دانست. براساس سناریوهای جدید عمده‌تاً رشد تقاضای جهانی گاز، به واسطه پروژه‌های جدید ال.ان.جی، ۵۰ درصد تجارت‌های گازی را افزایش خواهد داد. ظرفیت مایع‌سازی ال.ان.جی در سال در حدود ۱۴۰ میلیون تن است و این در حالی است که تجارت گاز به صورت خط لوله رو به افزایش خواهد بود به طوری که برنامه خط لوله ۳۸ میلیارد مترمکعب گازی میان روسیه و چین در سال ۲۰۱۸ آغاز خواهد شد. بنا به اظهارات فتح بیرو، مدیر اجرایی آژانس بین‌المللی انرژی، به نظر می‌رسد نیاز به واردات ۴۰۰ میلیارد مترمکعب گاز در سال بیشتر از سوی آسیاست. سایر شرکت‌های گازی از استرالیا تا ایالات متحده آمریکا و تا روسیه و آفریقای شرقی همه به شرایط قراردادهای وابسته‌اند.

براساس سناریوهای جدید آژانس بین‌المللی انرژی، افزایش تقاضای گاز تا سال ۲۰۴۰ در حدود ۱/۴ درصد پیش‌بینی شده است و این میزان تقاضا از سایر منابع انرژی اعم از زغال سنگ و نفت پیشی خواهد گرفت و البته روند رشد تقاضای گاز نسبت به رشد تقاضای انرژی تجدیدپذیر و هسته‌ای کمتر است.

انرژی‌های تجدیدپذیر و هسته‌ای تا سال ۲۰۴۰، در حدود ۲۴ درصد از سهم بازار جهانی را خواهند داشت در حالی که این سهم در حال حاضر، ۲۱ درصد است. براساس سناریوی ۴۵۰ آژانس بین‌المللی انرژی، که به محدود کردن گرم شدن زمین تا ۲ درجه

سانتیگراد می‌پردازد، پیش از آغاز سیاست‌های تغییرات آب و هوایی، تقاضای گاز و تجارت آن تا سال ۲۰۲۰ را با گسترش بیشتری پیش‌بینی کرده است. به واسطه کاهش تقاضا از سوی مهمترین کشورهای آسیایی و افزایش ضمنی عرضه گاز، قیمت‌های گاز و ال.ان.جی طی سال‌های گذشته تحت فشار بوده است. قیمت‌های بازارهای اسپات در آسیای شرقی طی ماه اکتبر در حدود ۶/۶ دلار به ازای هر میلیون بی تی یو بوده که در مقایسه با سال گذشته که حدود ۱۲ دلار به ازای میلیون بی تی یو محاسبه شده است، کاهش چشمگیری را نشان می‌دهد. بنا به گفته‌های موسی رهنما، یک تحلیلگر بازار گاز از لندن، ما انتظار داریم قیمت‌های ال.ان.جی برای سال آینده ۲۰ درصد کاهش یابد و این روند در سال ۲۰۱۷ کاهش ۱۸ درصدی داشته باشد.

تولیدکنندگان و فروشندگان ال.ان.جی با این رکود؛ زیان زیادی می‌بینند. این درحالی است که هلج لوند،^۱ مدیر ارشد اجرایی گروه BG از شرکت ال.ان.جی CEO؛ دیدگاهی متفاوت دارد و اظهار داشته است: «به نظر ما ال.ان.جی با رشد بالای تقاضای گاز همراه خواهد بود و هم‌اکنون نقش بسیار مهمی در ترکیب انرژی جهان دارد».

این درحالی است که در بازار میان‌مدت ال.ان.جی، با وجود مثبت‌نگری‌ها نسبت به رشد آن در آینده درحال حاضر با چالش همراه است و در کنار سایر هیدروکربن‌ها از سرعت رشد بالاتری تا سال ۲۰۲۵ برخوردار خواهد بود. پیش‌بینی می‌شود تا سال ۲۰۲۵ رشد تقاضای سالیانه ال.ان.جی، بین ۴ و ۶ درصد باشد. بنا به اظهارات یکی از مقامات مسئول در شرکت Total CFO «ال.ان.جی هسته اصلی فعالیت‌های تجاری ماست. کسب‌وکار بلندمدت ال.ان.جی نشان می‌دهد رشد تقاضای سالیانه آن تا پایان سال ۲۰۲۰

۱. Helge Lund

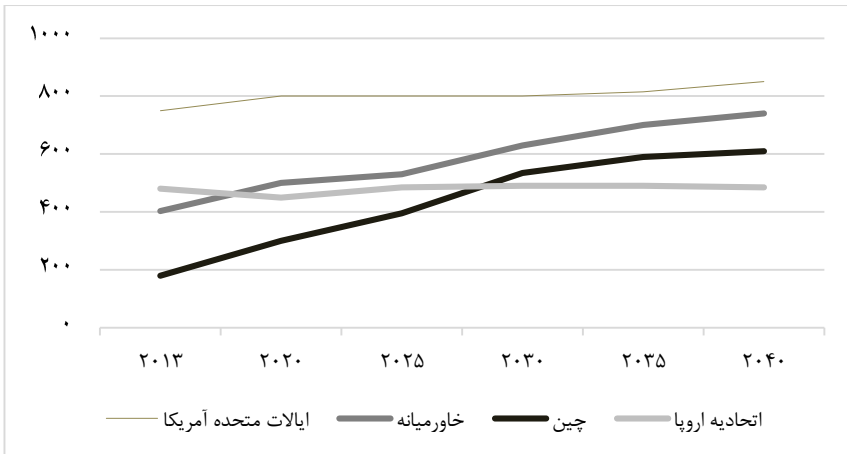
در حدود ۴ درصد باشد. تغییر تقاضای جهانی گاز براساس سناریوهای EIA برای سال ۲۰۴۰ از میزان پیش‌بینی شده سالانه ۲۱۸ میلیارد مترمکعب در گزارش سال ۲۰۱۴ به ۵۱۸۰ میلیارد مترمکعب در سال در سناریوی کنونی عمدتاً به دلیل کاهش روند رشد اقتصادی و افزایش مقررات، بالا بردن استانداردهای بازده انرژی و رقابت با انرژی‌های تجدیدپذیر ضروری است.

آژانس بین‌المللی انرژی، در گزارش دورنمای بازار انرژی جهان در سال ۲۰۱۵ تقاضای گاز خاورمیانه را از ۴۹۴ میلیارد مترمکعب در سال برای سال ۲۰۲۰ به سالانه ۷۳۸ میلیارد مترمکعب برای سال ۲۰۴۰ پیش‌بینی کرده است. تا پایان سال ۲۰۲۰ روسیه و اروپا پس از آمریکا بزرگ‌ترین مصرف‌کنندگان عمده گاز جهان خواهند بود.

کشورهای خاورمیانه با تخمین تقاضای کنونی قیمت‌ها، حجم زیادی از ال.ان.جی را دارا هستند. قیمت‌های پایین مصنوعی و ساختگی در این منطقه و نبود معامله تجاری میان کشورهای خاورمیانه به‌خاطر محدودیت در توسعه مخازن گاز همراه تناقض برانگیز است. در واقع، دورنمای کاهش عرضه داخلی گاز در مناطق خاورمیانه فرصت‌های زیادی برای توسعه ال.ان.جی به‌وجود می‌آورد. اردن به‌عنوان یکی از جدیدترین واردکنندگان ال.ان.جی با سرمایه‌گذاری بر تجهیزات موقتی؛ سایر کشورها از جمله بحرین و کویت دارای فرصت‌های خوب ساخت پایانه‌های ساحلی ال.ان.جی هستند. منطقه خاورمیانه به تنهایی می‌تواند ۴۰ درصد از ال.ان.جی مورد نیاز جهان را فراهم سازد اما از سوی دیگر افزایش تقاضای داخلی در کشورهای چین عمان و مسائل ژئوپلیتیکی در کشوری همچون یمن را نمی‌توان نادیده گرفت. تولید گاز در قطر، این کشور را به بزرگ‌ترین تولیدکننده ال.ان.جی در جهان مبدل کرده است اما این روند تا سال ۲۰۲۰ یکنواخت و در حدود

۱۶۳ میلیارد مترمکعب در سال پیش‌بینی شده در حالی که در سال ۲۰۴۰ روند افزایشی به خود خواهد گرفت و به سالانه ۲۳۵ میلیارد مترمکعب می‌رسد. در نمودار ۲ پیش‌بینی تقاضای گاز در مناطق مهم و اصلی جهان براساس گزارش آژانس بین‌المللی انرژی ارائه شده است.

نمودار ۲. پیش‌بینی تقاضای گاز در مناطق اصلی جهان تا سال ۲۰۴۰

گزیده خبرهای انرژی منتشر شده در رسانه‌های داخلی

تشریح برنامه‌های افزایش صادرات گاز ایران به عراق^۱

حمیدرضا عراقی، معاون وزیر نفت در تشریح برنامه‌های جدید افزایش صادرات گاز ایران، اظهار داشت: مذاکرات نهایی با عمان به‌منظور امضای قرارداد فروش گاز در حال انجام است و قرار

۱. خبرگزاری مهر، کد شناسه خبر ۲۹۸۴۲۹۵.

است گاز ایران از مسیر پایانه جاسک به عمان صادر شود. وی با اشاره به ایجاد انشعابی ۴۸ اینچی از خط لوله صلح (خط لوله هفتم سراسری) به پایانه جاسک، اظهار داشت: پس از ساخت خط لوله خشکی، ادامه خط لوله در بستر خلیج فارس احداث و گاز به عمان انتقال داده خواهد شد.

مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران با تأکید بر اینکه مسئولیت ساخت خط لوله گاز خشکی به شرکت گاز واگذار شده است، تصریح کرد: در صورت توافق نهایی و امضای قرارداد، ساخت خط لوله به این کشور عربی آغاز خواهد شد.

این مقام مسئول همچنین درباره زمانبندی جدید صادرات گاز به عراق، توضیح داد: هم‌اکنون قراردادهایی برای صادرات گاز به عراق از دو مسیر بغداد و بصره امضا شده است. وی با اشاره به درخواست اخیر عراق به منظور واردات گاز از ایران در قالب محموله‌های LNG، گفت: از مسیر دریایی امکان انتقال LNG ایران به بصره وجود دارد و از این رو صادرات گاز ایران به عراق از دو مسیر خط لوله و LNG امکانپذیر است.

عراقی با اعلام اینکه صادرات گاز طبیعی ایران به عراق از ابتدای فروردین ماه سال آینده آغاز خواهد شد، تصریح کرد: هم‌اکنون ساخت خطوط لوله و تأسیسات لازم برای انتقال گاز به عراق در خاک ایران ساخته شده و در مدار بهره‌برداری قرار دارد. او در مورد اینکه صادرات گاز به عراق از بهار سال آینده ابتدا با تحویل روزانه ۷ میلیون مترمکعب گاز آغاز می‌شود، تأکید کرد: در نهایت میزان عرضه گاز به این کشور همسایه به ۱۳ میلیون مترمکعب و در نهایت تا سقف ۲۵ میلیون مترمکعب در روز قابل افزایش است.

مجوز تأسیس نیروگاه خورشیدی برای آلمان‌ها پس از اجرایی شدن برجام^۱

سیدعلی برزند، مدیرعامل شرکت توزیع برق استان تهران در پاسخ به این سؤال که آیا ساخت نیروگاه خورشیدی توسط آلمانی‌ها در تهران کلید زده شد گفت: در حال حاضر مجوز تأسیس ۱۲۶۰ مگاوات نیروگاه خورشیدی برای کل کشور که ۳۰۰ مگاوات آن مربوط به تهران است توسط سازمان بهره‌وری انرژی ایران صادر شده است اما برای آغاز این کار در حال حاضر آلمان‌ها به دنبال تحویل زمین از سازمان جهاد کشاورزی و منابع طبیعی هستند. وی با اشاره به اینکه البته مرکز خزانه‌داری آلمان نیز به این شرکت‌های آلمانی اعلام کرده اقدامات خود را انجام دهید تا بعد از برجام کار تأسیس نیروگاه خورشیدی را آغاز کنید، اظهار داشت: شرکت‌های آلمانی در حال حاضر منتظر تحویل زمین هستند زیرا اگر تراژ زمین‌های تحویلی به آنها بالا باشد قطعاً آنها نیز می‌توانند تعداد نیروگاه‌های خود را افزایش دهند. قطعاً تا یک ماه آینده همه چیز روشن می‌شود و آلمان‌ها کار ساخت نیروگاه‌های خورشیدی را کلید خواهند زد.

نارضایتی هم‌پیمانان عربستان از قیمت نفت^۲

مهدی عسلی، مدیر امور اوپک و روابط با مجامع انرژی وزارت نفت در خصوص پایین بودن قیمت‌های کنونی نفت اظهار داشت: حتی کشورهای نزدیک و همراه عربستان نیز به این نتیجه رسیده‌اند که قیمت نفت بسیار پایین است و ممکن است اوپک سهم خود را در بازار از دست بدهد. او در پاسخ به این سؤال که واکنش بازار نفت به بازگشت نفت ایران

۱. خبرگزاری فارس، کد شناسه خبر ۰۶۰۵۰۰۹۰۹۰۹۴۰۱۳۹۴.

۲. خبرگزاری ایسنا، کد شناسه خبر ۰۴۶۲۰۵۴۰۹۰۹۰۹۴۰.

به بازار پس از تحریم‌ها چه خواهد بود، با اشاره به این‌که بازار نفت پیش از ورود ایران واکنش‌های خود را به بازگشت ایران به این بازار نشان داده است، خاطر نشان کرد: با توجه به اینکه وزیر نفت حدود ۶ ماه قبل این موضوع را اعلام کرده است اگر بازار نفت واکنشی می‌خواست نشان دهد تا به حال نشان داده بود. الان تولید نفت در آمریکا به تدریج در حال کاهش است و طبق گزارش‌ها در ماه گذشته نسبت به جولای سال قبل تولید آمریکا ۹۰ هزار بشکه کاهش پیدا کرده است. به نظر می‌رسد با ورود ایران، عربستان و عراق نیز در کوتاه‌مدت بتوانند خیلی بالاتر از سقف خود تولید کنند، روسیه نیز در سقف تولید خود احتمالاً باقی می‌ماند و تنها کشوری که در یکسال آینده می‌تواند سقف تولیدش را یک میلیون بشکه افزایش دهد، ایران است.

عسلی با اشاره به اینکه طبق پیش‌بینی‌ها تقاضا در سال آینده ۱/۲ میلیون بشکه افزایش پیدا می‌کند، تصریح کرد: این درحالی است که در زمینه عرضه، غیر از ایران اگر سایر کشورها تولید خود را ۶۰۰ تا ۷۰۰ هزار بشکه نیز افزایش دهند باز هم تولید از تقاضا پیشی نمی‌گیرد. اگر ایران در ابتدا ۵۰۰ هزار بشکه نفت تولید خود را افزایش دهد و سپس به تدریج ۵۰۰ هزار بشکه دیگر به تولیداتش بیافزاید با توجه به ۶۰۰ یا ۷۰۰ هزار بشکه تولید بیشتر دیگر کشورها باز هم نسبت به افزایش تقاضا عرضه جلوتر نمی‌رود. وی با اشاره به اینکه طبق فرمول بالا بازگشت ایران نمی‌تواند در بازار نفت تأثیر منفی بگذارد، ادامه داد: به این دلیل است که قبلاً بازگشت ایران اعلام شده و اگر قرار بود تأثیر روانی داشته باشد این تأثیر گذاشته شده است مخصوصاً اگر کشورهای اوپک به سقف تعیین شده خود پایبند باشند، قیمت‌های جهانی نفت به سمت بالا بر می‌گردند.

عسلی درباره اینکه چقدر امکان دارد کشورهای عضو اوپک به سمت سقف تعیین

شده بازگردند، با اشاره به این امر بعید است، گفت: با این حال عربستان نیز به اندازه کافی از قیمت‌های پایین نفت آسیب دیده به خصوص که در حال حاضر کسری بودجه دارند و باید انعطاف‌پذیرتر باشد، اما نمی‌توان پیش‌بینی کرد که هر ۱۲ عضو اوپک بر کاهش سقف خود توافق کنند چون این امر خیلی مشکل است.

وی ضمن اشاره به اینکه کشورهای عضو اوپک اعلام کرده‌اند که باید به بازار اجازه داده شود که خود قیمت‌ها را تعیین کند، خاطرنشان کرد: با این حال احساس می‌شود که کشورهای همراه عربستان مثل قطر نیز واقعاً از پایین بودن قیمت نفت شکایت می‌کنند. او در این باره به گفتگوی یکی از وزرای این کشورها با وزیر نفت ایران اشاره کرد و افزود: این وزیر اظهار کرده است که همه چیز در بازار نفت خوب است به غیر از قیمت‌ها و این درحالی است که این کشور یکی از همراهان عربستان است و زنگنه نیز پاسخ داد حتماً شما خود این کار را کرده‌اید.

عسلی ادامه داد: این کشورها ابتدا فکر می‌کردند با گذشت ۶ ماه قیمت‌ها به حالت سابق برمی‌گردد و آنها سهم بازار را نیز خواهند داشت اما دیدند که یک سال گذشته و این اتفاق نیافتاده است. بنابراین کم‌کم به این موضوع فکر می‌کنند که دائماً کارآیی چاه‌های آمریکا در حال افزایش است و بنابراین ممکن است اوپک سهم خود را از دست بدهد و قیمت‌ها نیز برنگردد.

استرالیا، بازیگر تازه در عرصه صادرات گاز به پاکستان^۱

با وجود گذشت ۲۰ روز از نهایی شدن قرارداد پاکستان و قطر برای واردات گاز طبیعی

۱. خبرگزاری ایرنا، کد شناسه خبر ۸۱۸۶۰۲۸۹ (۵۰۲۱۷۷۹).

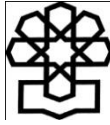
مایع از این کشور عربی، اکنون استرالیا پا به میدان صادرات گاز به پاکستان گذاشته و پیشنهاد صادرات گاز طبیعی مایع به این کشور با قیمتی کمتر از قرارداد قطر مطرح کرده است.

این پیشنهاد به تازگی از سوی خانم مارگارت آدامسون،^۱ سفیر استرالیا در اسلام‌آباد و در سخنرانی او در نشست اعضای انجمن تجاری پاکستان و استرالیا عنوان شد. وی اظهار داشت: استرالیا آماده است تا برای بهبود اوضاع معیشت از جمله رفع بحران انرژی پاکستان، ظرفیت‌های خود در بخش‌های انرژی و ارائه خدمات مهندسی را در اختیار این کشور قرار دهد. سفیر استرالیا همچنین از تمایل کشورش برای صادرات گاز مایع طبیعی به پاکستان با نرخ ارزان‌تر در مقایسه با قرارداد پاکستان برای واردات گاز از قطر و همچنین صادرات زغال‌سنگ ارزان خبر داد. وی تأکید کرد: پاکستان می‌تواند از صنعت استرالیا و فناوری نوین این کشور در بخش‌های انرژی، کشاورزی و مهندسی استفاده کرده و از فرصت موجود برای بهبود اوضاع معیشت به‌خصوص تأمین نیازهای انرژی در این کشور بهره‌بردارد. اظهارات سفیر استرالیا در پاکستان برای ارائه گاز ارزان در حالی عنوان می‌شود که حدود ۲۰ روز پیش «شاهد خاقان عباسی»، وزیر نفت و منابع طبیعی پاکستان طی سفر به دوحه اعلام کرد: کشورش قرارداد خرید گاز طبیعی مایع (ال.ان.جی) از قطر را به ارزش ۱۶ میلیارد دلار و برای یک دوره ۱۵ ساله، نهایی کرده است. وی گفت: قرار است نخستین کشتی حامل گاز طبیعی مایع ماه آینده میلادی (دسامبر) به پاکستان برسد. بسیاری از نمایندگان مجلس پاکستان سخت مخالف قرارداد گاز با قطر هستند و معتقدند که باتوجه به قیمت بالای واردات گاز طبیعی مایع از قطر، این قرارداد هرگز به نفع کشورشان و مردم پاکستان نیست.

۱. Margaret Adamson

در روزهای اخیر، شرکت گازپروم روسیه نیز برای تأمین بخشی از گاز مورد نیاز پاکستان اعلام آمادگی کرده است. پاکستان به شدت در بحران کمبود انرژی به سر می‌برد. در همین حال، پاکستان که به بهانه تحریم‌ها و فشارهای خارجی، تاکنون به تعهدات خود در قبال قرارداد خاتمه یافته‌اش با ایران برای تکمیل خط لوله گاز ایران - پاکستان معروف به طرح «آی - پی» عمل نکرده است، حالا می‌گوید که با ایجاد فضای جدید بعد از توافق هسته‌ای ایران و لغو تحریم‌ها، سخت در تلاش است تا با احداث خط لوله یاد شده در خاک خود (بیش از ۷۰۰ کیلومتر) و تکمیل آن تا پایان سال ۲۰۱۷، هرچه سریع‌تر زمینه واردات گاز طبیعی از ایران را فراهم کند. پاکستان قراردادهایی برای احداث خط لوله گاز از بندر «گوادر» (در ۷۰ کیلومتری مرز ایران) تا «نوابشاه» (مقصد خط لوله آی - پی) امضا کرده و طبق گفته مقامات عالی این کشور، عملیات احداث این خط لوله به‌زودی آغاز خواهد شد. ضرب‌الاجل تعیین شده در قرارداد گازی آی.پی، همزمان با پایان سال گذشته میلادی (۲۰۱۴) به پایان رسید و جمهوری اسلامی ایران مدت‌ها قبل از سررسیدن این ضرب‌الاجل، به تعهد خود عمل کرد و خط لوله گاز را در خاک خود از میدان‌های گازی جنوب تا نزدیک مرز پاکستان احداث کرد.

کارشناسان معتقدند این پروژه می‌تواند رقیبی برای پروژه آی - پی باشد که دو کشور ایران و پاکستان متعهد به اجرای آن هستند. درحالی که اسلام‌آباد به دنبال گزینه‌های دیگر است که یکسال است از ضرب‌الاجل تکمیل آی - پی گذشته و دولت پاکستان به‌رغم تأکید فعالان و کارشناسان محلی مبنی بر منافع ناشی از خط لوله آی - پی برای این کشور، در این امر تعلل می‌کند. به باور این کارشناسان، علت تعلل اسلام‌آباد برخی ملاحظات سیاسی است و مانع دیگری در این زمینه وجود ندارد.

شماره مسلسل: ۱۴۵۷۹

مجلس شورای اسلامی
مرکز پژوهش‌ها

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: هفته‌نامه تحولات انرژی (۹۶)

نام دفتر: مطالعات انرژی، صنعت و معدن (گروه انرژی)

تهیه و تدوین: زهرا جعفری

ناظران علمی: هوشنگ محمدی، فریدون اسعدی

متقاضی: کمیسیون انرژی

مسئولیت صحت و سقم مطالب گردآوری شده به لحاظ علمی، حقوقی، انتقال آراء
و نظرات ارائه شده به عهده منابع و سایت‌های مرجع است.

واژه‌های کلیدی: —

تاریخ انتشار: ۱۳۹۴/۹/۱۷